

Olsztyn, dn. 26.01.2011r.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI**

Marian PODZIEWSKI

**WYTYCZNE
WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
dla organów samorządu terytorialnego
w zakresie organizacji i przeprowadzenia ćwiczeń obronnych
w latach 2011-2016**

I. Zasady organizowania ćwiczeń

1. Ćwiczenia powiatowe i gminne organizować w cyklu dwuletnim zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 2004 roku w sprawie szkolenia obronnego (Dz. U. z 2004 r. Nr 16, poz. 150).
2. W celu racjonalizacji wydatków przeznaczonych na cele obronne w dziale 752 (Obrona Narodowa), zgodnie z „*Programem szkolenia obronnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego na lata 2011-2016*”, przy planowaniu ćwiczeń uwzględnić zasadę, że ćwiczenia powiatowe, gminne wskazane w „*Programie szkolenia..*” finansowane z budżetu Wojewody prowadzone są co cztery lata;
3. W celu zachowania wymogu dwuletniego cyklu organizowania ćwiczeń powiatowych i gminnych, Starostowie, Wójtowie, Burmistrzowie, Prezydenci Miast Olsztyn i Elbląg, dodatkowo przygotowują i przeprowadzają w Starostwach, miastach i gminach ćwiczenia obronne w formie gry kierowniczej, uwzględniając je we własnych „*Programach szkolenia..*”;
4. Gry kierownicze realizować tylko w oparciu o „*Plan konspekt do przeprowadzenia gry kierowniczej*”, zatwierdzony przez Starostę, Wójta, Burmistrza, Prezydenta Miasta.
5. Ćwiczenia powiatowe, gminne o których mowa w pkt. 3 i 4 prowadzić z zastosowaniem form szkoleniowych umożliwiających gruntowne przeszkolenie lub doskonalenie 1-2 zagadnień. Finansowanie tego przedsięwzięcia - z własnych środków lub bezkosztowo;
6. Ćwiczenia powiatowe finansowane z budżetu Wojewody, można organizować na bazie jednego powiatu, gminy, przedsiębiorcy z udziałem podległych i nadzorowanych jednostek organizacyjnych, co służyłoby wymianie doświadczeń, integrowaniu instytucji realizujących podobne zadania obronne;
7. Udział miast i gmin w ćwiczeniu powiatowym może zostać zaliczony jako zrealizowane ćwiczenie gminne. W tym przypadku wymagany jest wniosek wójta, burmistrza, prezydenta miasta w tej sprawie, skierowany do Wojewody.

8. W przypadku wyrażenia zgody przez Wojewodę na przeprowadzenie ćwiczenia gminnego w ramach ćwiczenia powiatowego, wójt, burmistrz, prezydent miasta, sporządza dokumentację przygotowania i przeprowadzenia epizodu, w ramach ćwiczenia powiatowego. Pozostałą dokumentację ćwiczebną (zarządzenia, koncepcje, plany działania) opracowuje Starosta.
9. Wójt, burmistrz, prezydent miasta organizujący ćwiczenie obronne (finansowane z budżetu Wojewody) samodzielnie (niezależnie od ćwiczenia powiatowego) opracowuje dokumentację ćwiczenia zgodnie z *„Metodyką przygotowania i przeprowadzenia ćwiczeń podsystemu niemilitarnego w systemie obronnym RP” wyd. Towarzystwo Wiedzy Obronnej.*
10. Plany przygotowania i przeprowadzenia ćwiczeń powiatowych oraz gminnych (prowadzonych niezależnie od Starosty), refundowanych z budżetu Wojewody należy przedstawić do uzgodnienia Dyrektorowi Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego w terminie 30 dni przed planowanym terminem przeprowadzenia ćwiczenia;

II. Cele i zagadnienia szkoleniowe

1. Zasadnicze cele szkoleniowe ćwiczeń powiatowych i gminnych na lata 2011-2016, wyznaczać w oparciu o *„Program szkolenia obronnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie na lata 2011-2016”* oraz o coroczne *Wytoczne Wojewody Warmińsko-Mazurskiego do szkolenia obronnego.*
2. W 2011 r. szczególną uwagę zwrócić na realizację celów szkoleniowych ujętych w *„Wytocznych Wojewody Warmińsko-Mazurskiego do szkolenia obronnego realizowanego w 2011 r. przez Marszałka Województwa, starostów, wójtów, burmistrzów (prezydentów miast) oraz przedsiębiorców wykonujących zadania obronne na terenie województwa warmińsko-mazurskiego”.*
3. Przy doborze celów szkolenia obronnego, w tym ćwiczeń, obowiązkowo uwzględniać:
  - funkcjonowanie systemu kierowania w stałej siedzibie i zapasowym miejscu pracy (zespoły zarządzania kryzysowego, zespoły kierowania, zespoły stałego dyżuru);
  - realizację zadań na potrzeby Sił Zbrojnych ze szczególnym uwzględnieniem funkcjonowania akcji kurierskiej, Host Nation Support-wsparcia państwa gospodarza, współpracy cywilno-wojskowej;
  - wypracowanie decyzji na posiedzeniach zespołów kierowania w założonym czasie;
  - elementy zabezpieczenia medycznego w tym przygotowanie placówek ochrony zdrowia na czas zagrożenia bezpieczeństwa państwa;
4. W planach ćwiczeń powiatowych i gminnych równoległe z zagadnieniami obronnymi uwzględniać zagadnienia z zakresu Obrony Cywilnej i Zarządzania Kryzysowego, które realizować w postaci odrębnych bloków szkoleniowych;

5. Dokumentację ćwiczeń powiatowych i gminnych, wykonywać w oparciu o „*Metodykę przygotowania i prowadzenia ćwiczeń podsystemu niemilitarnego w systemie obronnym RP*”;
6. Na potrzeby ćwiczeń powiatowych i gminnych obowiązkowo organizować odrębny zespół podgrywający, który wyposażać w osobny system łączności, wykorzystywany do podawania wiadomości ćwiczącym;
7. W celu rzetelnej oceny i realnej pomocy w realizacji zadań szkoleniowych w ramach ćwiczeń organizować zespoły rozjemców;
8. Po zakończeniu ćwiczenia każdorazowo opracować wnioski i zalecenia, oraz harmonogram usunięcia niedociągnięć stwierdzonych w trakcie jego realizacji;

III. Cykl przygotowawczy do ćwiczeń powiatowych i gminnych:

W ramach przygotowania do ćwiczeń obronnych każdorazowo:

1. przeprowadzić zajęcia teoretyczne, gry decyzyjne, treningi – przygotowujące zespoły zadaniowe (Stałych dyżurów, stanowisk kierowania, zarządzania kryzysowego i inne) do udziału w ćwiczeniach;
2. zaktualizować, sprawdzić dokumentację obronną (plany, programy, instrukcje);
3. przeprowadzić aktualizację składu i zadań zespołów zadaniowych, funkcjonujących w ramach systemu obronnego Starosty, Wójta, Burmistrza Miasta.

IV. Dokumentacja ćwiczenia obronnego:

A. Ćwiczenia obronne finansowane z budżetu Wojewody

STAROSTWO POWIATOWE:

1. Zarządzenie Starosty w sprawie przygotowania ćwiczenia obronnego;
2. Plan i koncepcja przeprowadzenia ćwiczenia obronnego;
3. Ćwiczebny plan działania powiatu w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny;
4. Plan podawania zadań, poleceń;
5. Lista obecności;
6. Inne dokumenty wytwarzane w toku przygotowania i prowadzenia ćwiczenia obronnego.

URZĘDY MIAST I URZĘDY GMIN:

1. Realizujące gminne ćwiczenie obronne w ramach ćwiczenia powiatowego:

- dokumentacja przygotowania i przeprowadzenia epizodu, w ramach ćwiczenia powiatowego;
- lista obecności;
- inne w zależności od potrzeb.

2. Realizujące gminne ćwiczenie obronne niezależnie od Starosty:

- zgodnie z „*Metodyką przygotowania i prowadzenia ćwiczeń..*”

B. Ćwiczenia obronne prowadzone w formie gry kierowniczej – bezkosztowo

1. Plan konspekt do przeprowadzenia gry kierowniczej;
2. lista obecności;
3. Inne w zależności od potrzeb;

V. Rozliczenie, finansowanie ćwiczeń powiatowych, gminnych:

1. Zagadnienia obronne realizowane w trakcie ćwiczenia powiatowego, gminnego rozliczać według zasad określonych w wydawanych corocznie „*Wytocznych Wojewody Warmińsko-Mazurskiego do szkolenia obronnego..*”.
2. Wielkości środków finansowych przeznaczonych na refundowanie wydatków lub też dotację, określe w corocznym budżecie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego na dany rok kalendarzowy;
3. Rozliczenie z przeprowadzonych ćwiczeń obronnych (finansowanych z budżetu Wojewody) każdorazowo ujmować w „*Sprawozdaniu z realizacji przedsięwzięcia – ćwiczenia powiatowego, gminnego*”.

VI. Zasady prowadzenia ćwiczeń powiatowych, gminnych:

1. W ćwiczeniach każdorazowo przewidzieć udział następujących grup szkoleniowych:
  - kadra kierownicza urzędów powiatowych i gminnych;
  - podległe i nadzorowane jednostki organizacyjne, na które nałożono zadania obronne szczebla powiatowego i gminnego;
  - osoby funkcyjne stanowisk kierowania szczebla powiatowego i gminnego;
  - zespoły służby stałego dyżuru;
  - inne w zależności od potrzeb;
2. Tło taktyczne konstruować zgodnie z zaleceniami Kierownika Oddziału Obronnego Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, z którym każdorazowo konsultować m.in. stany gotowości obronnej przyjęte w ćwiczeniu, założony obszar ćwiczenia, zamiary działania stron w ćwiczeniu, elementy rzeczywiste i aplikacyjne realizowane w ćwiczeniach oraz ograniczenia i zakres niezbędnej dokumentacji;
3. Przy opracowaniu tła ćwiczenia uwzględniać występowanie zagrożeń charakterystycznych dla danego i sąsiadujących powiatów;

VII. Zasady prowadzenia ćwiczeń obronnych organizowanych przez Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego:

1. ćwiczenia obronne organizować według zasad obowiązujących wszystkich organizatorów szkoleń z uwzględnieniem „*Metodyki przygotowania i prowadzenia ćwiczeń..*” oraz w oparciu o „*Program szkolenia obronnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie na lata 2011-2016*” .

2. W prowadzonych ćwiczeniach obronnych uwzględniać potrzebę integrowania podległych i nadzorowanych jednostek organizacyjnych, realizujących zadania obronne;
3. W ramach przygotowania ćwiczeń obronnych stosować różnorakie formy i metody szkolenia obronnego w tym gry kierownicze.
4. Każdorazowo zapewniać udział elementów obronnych oraz przygotowywać zespoły zadaniowe do udziału w organizowanych ćwiczeniach wojewódzkich;
5. Cele ćwiczeń obronnych ustalać w oparciu o corocznie wydawane „Wytyczne Wojewody do szkolenia obronnego”;
6. Plany ćwiczeń obronnych uzgadniać z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim w terminie określonym w „Wytycznych..”.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Marian Podziwski